

Lägesbild 2025

Omställning till öppen vetenskap 2026 – hur går det för lärosätena?

SUHF, webinarium, 2 oktober 2025

National Library
of Sweden

Vetenskapsrådet

SUHF

Sveriges universitets- och högskoleförbund

Tre uppdrag – tre årliga uppföljningar

Vetenskapsrådet

Samordna, främja och följa upp arbetet med **öppen tillgång till forskningsdata**.

Årlig uppföljning om det nationella arbetet med **öppen tillgång till forskningsdata**

National Library
of Sweden

Samordna, främja och följa upp arbetet med **öppen tillgång till vetenskapliga publikationer**.

Årlig uppföljning om det nationella arbetet med **öppen tillgång till vetenskapliga publikationer**.

SUHF

Sveriges universitets- och högskoleförbund

Universitet och högskolor ska **fortsätta utveckla öppen vetenskap** enligt nationell inriktning. Bidra med underlag till VR och KB.

Årlig uppföljning om lärosätenas omställning till **öppen vetenskap** utifrån SUHF:s färdplan.

Openscience.se

I samverkan mellan SUHF, SND och Kungliga biblioteket

Syfte

- Presentera Sveriges ekosystem för öppen vetenskap
- Snabb överblick, orientering och praktiskt stöd
- Förstärka samordning och samverkan

Innehåll

- Nationella riktlinjer för öppen vetenskap
- Översikt nyckelaktörer, nationella styrdokument, riktlinjer
- Kort om prioriterade områden inom öppen vetenskap
- Länkar till resurser
- Innehåll utvecklas och uppdateras löpande

Samarbete

- På initiativ av SUHF, i samarbete med SND och KB
- SND förvaltar - gemensamt redaktörsråd (SUHF, SND, KB)
- Fler aktörer ansluter successivt

Openscience.se LinkedIn

I samverkan mellan Kungliga biblioteket, SUHF och Vetenskapsrådet

Syfte

- Samlad nyhetsingång om öppen vetenskap i Sverige
- Ersätter openaccess.se och KB:s tidigare konto på X (f.d. Twitter)
- Snabb överblick, orientering och praktiskt stöd
- Förstärka samordning och samverkan

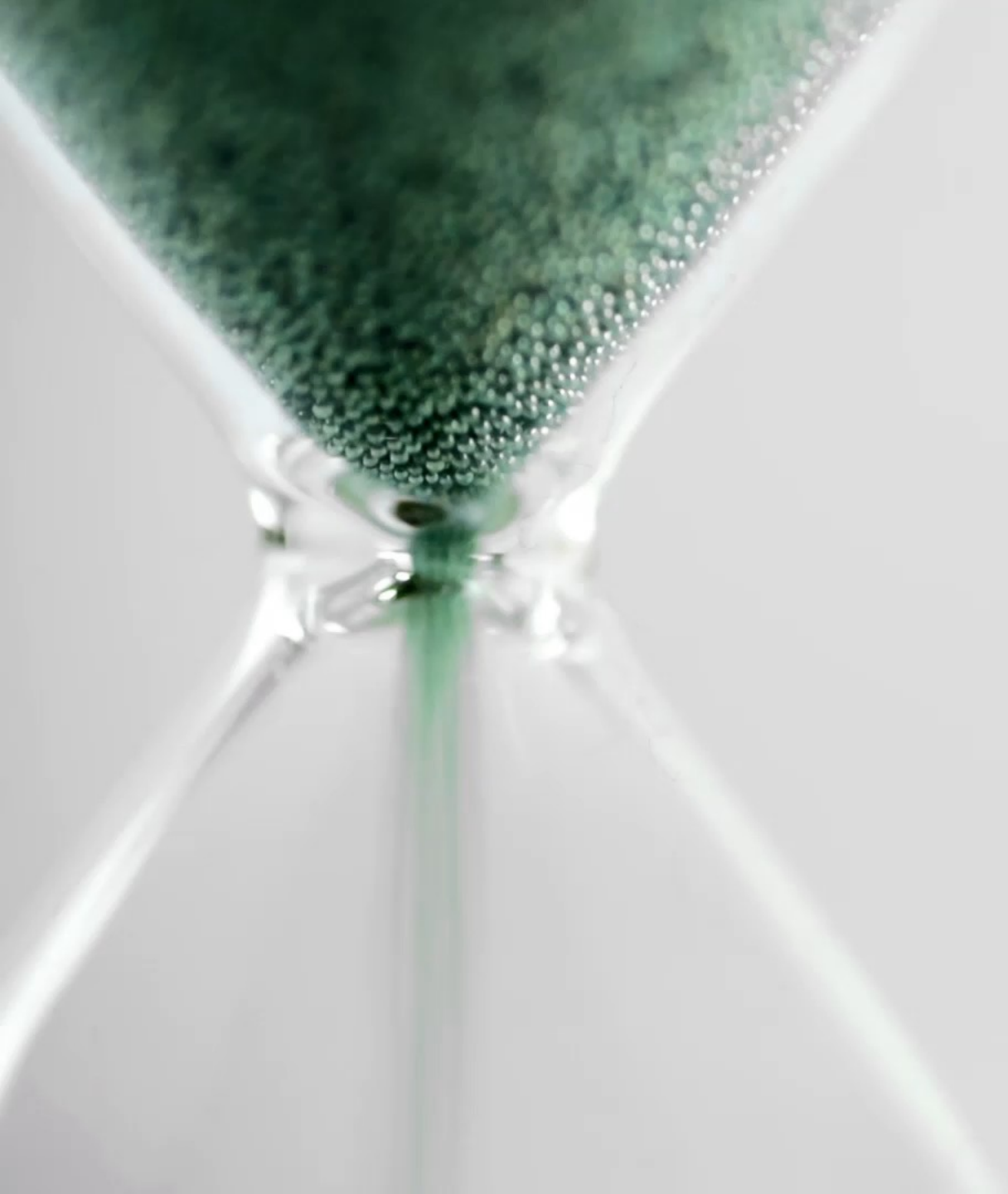
Innehåll

- Nyheter och information
- Lyfta goda exempel
- Tipsa om nyheter
- Publicering mitten av oktober

Samarbete

- Drivs av Kungliga biblioteket i samarbete med VR och SUHF
- Gemensamt redaktörsråd (KB, VR och SUHF)

Följ openscience.se på LinkedIn • Gilla, dela och tipsa om innehåll

Hur går det för lärosätena i
omställningen till ett öppet
vetenskapligt system?

SUHF-initiativ för lärosätenas omställning

Översikt och urval av insatser som stöttar omställningen till öppen vetenskap 2017 -

2017

- Samordningsgrupp för öppen vetenskap bildas
- **Arbetsgruppen för forskningsdata bildas** - arbetet med att lyfta frågor kring forskningsdatahantering startar

2018 & 2019

- **Forskningsdataenkäten** (årlig 2018–2022), alla lärosäten
- Rek. datahanteringsplan (samarbete med VR)
- Rek. styrdokument avseende forskningsdata
- Nationellt EOSC - event

2020 & 2021

- SUHF medlem EOSC-A via värduniversitetet SU
- Referensgrupp för svenska lärosäten EOSC-A bildas
- **Färdplan för öppen vetenskap** (REK 2021:1) – **åtta rekommendationer**

2022

- **Vägledning med åtgärdsförslag**
- Rek. gallring & bevarande av forskningsinformation
- DORA- deklARATION ÖVERSÄTTNING
- SUHF ansluter till CoARA
- Arbetsgrupp för meritbedömning

2023

- **Ny årlig enkät** kopplad till färdplanen (2023–2026)
- **Orienteringskartan** (med SND)
- Forskningsdataenkäten 2018–22
- Rek. transformativa avtal
- Arbetsgrupp för öppna lärresurser (avslutad 2024)
- Nationellt EOSC-event (med VR)

2024

- Gemensamt webinarium: **tre uppdrag – tre uppföljningar** (SUHF/KB/VR)
- Arbetsgruppen för forskningsdata → **Arbetsgruppen för öppen vetenskap – lyfta frågor inom öppen vetenskap**
- Nationellt EOSC-event (med VR)
- CoARA National Chapter

2025

- **Färdplan + vägledning** slås samman → **10 rekommendationer**
- **openscience.se** – gemensam webbplats (SUHF/SND/KB)
- **openscience.se på LinkedIn** – gemensam kanal (KB/VR/SUHF)
- Nationellt EOSC-event (med VR)

2026

Målar i den nationella tidplanen – samlad lägesbild.

Vad har skett under tio år och hur ska utvecklingen fortsätta?

Färdplanens 10 rekommendationer

Kortform för presentation – se fullständig version [Färdplan för öppen vetenskap](#) (REV. 2025)

- 1 Utforma styrdokument och ramverk för forsknings- och utbildningsmiljöer.
- 2 Tillhandahålla tjänster och stöd genom hela forskningsprocessen.
- 3 Skapa, dela och använda öppna lärresurser (OER).
- 4 Forskningsdata, resultat & källkod tillgängliggörs så öppet som möjligt/så begränsat som nödvändigt med öppna forskningsmetoder.
- 5 Säkra infrastrukturer enligt lag och FAIR för hantering, lagring, tillgängliggörande och bevarande.
- 6 Samarbeta nationellt mellan lärosäten, infrastrukturer och finansiärer.
- 7 Främja och delta i internationella initiativ och samarbeten.
- 8 Utveckla incitament och meritering som premierar öppen vetenskap.
- 9 Verka för att upphovsrätt till forskningsresultat inte exklusivt överlåts till kommersiella förlag.
- 10 Främja medborgarforskning och ansvarsfull samverkan med samhället.

Sammanställning enkät 2025

www.suhf.se